

Ευαγόρας Λανιτης

Ο άνθρωπος που το όνομά
του ταυτίστηκε με τη Λεμεσό

Με αφορμή τη συμπλήρωση
28 χρόνων από τον θάνατό του,
καταγράφουμε οικογενειακές στιγμές
και άγνωστες πτυχές από τη ζωή του
Λεμεσιανού επιχειρηματία.

ΤΟΥ ΠΙΕΡΗ ΠΑΝΑΓΗ (ΑΡΧΕΙΟ DOWN TOWN)
ΦΩΤΟ: ΒΙΒΛΙΟ «ΕΥΑΓΟΡΑΣ Κ. ΛΑΝΙΤΗΣ 1921 - 1992»

Με την Κάθλιν και τα τέσσερα παιδιά τους. Τον Μάριο, τον Κώστα, την Ισαβέλλα και τον Πλάτωνα.

Υπό την ιδιότητα του πρόξενου της Ολλανδίας συνόδευσε πολλές φορές υπουργούς και άλλους αξιωματούχους της χώρας σε συναντήσεις με τους εκάστοτε Προέδρους της Δημοκρατίας.

O

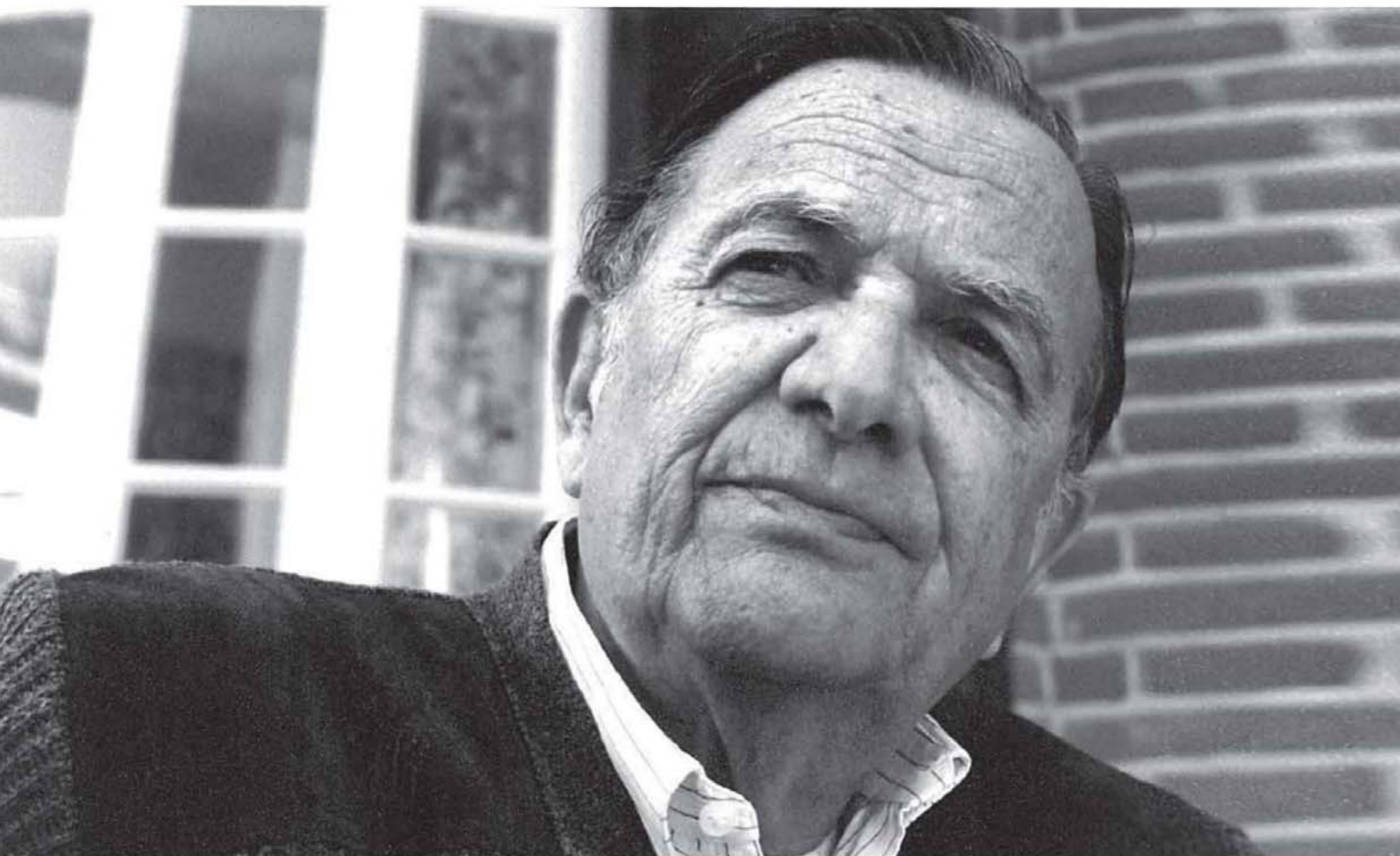
Ο Ευαγόρας Λαντίης ήταν το τρίτο παιδί του Κώστα και της Τερέζας Λαντίη. Πέντε χρόνια προηγουμένως είχε γεννηθεί ο Νίκος, λίγο αργότερα η Αντιγόνη και τελευταίος ο Ευαγόρας. Από τα άλλα δυο παιδιά της οικογένειας, ο Ευαγόρας ήταν με διαφορά ο πιο αμελής στα μαθήματα -τουλάχιστον στο δημοτικό- αλλά και ο πιο ζωηρός. Η αδελφή του Αντιγόνη θυμάται μέσα απ' τη βιογραφία

του: «Ζούσαμε ένα δράμα μέχρι να πάρει τον έλεγχο του από το σχολείο και ένα νέο δράμα μετά που θα τον έφερνε στο σπίτι. Φώναζε ο παπάς μας, θύμωνε και ρωτούσε "πώς θα πάει αυτός πανεπιστήμιο;"...». Οι φίλοι του πατέρα του, του έλεγαν μάλιστα ότι δεν είναι ανάγκη να σπουδάσει κι ας τον έστελνε να μάθει καμιά τέχνη. Αυτό που απολάμβανε πάντως περισσότερο ο ίδιος ο

Ευαγόρας, ήταν οι καλοκαιρινές διακοπές στις Πλάτρες όπου μαζί με τον αγαπημένο του σκύλο, Ντικ, αλώνιζε το χωριό.

ΟΙ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ

Το καλοκαίρι του '45, ξεκινά το ταξίδι για σπουδές στην Αγγλία. Σάλπαρε μαζί με τον φίλο του Νίκο Ρώσσο, με το «Φουατιέ», ένα καράβι που μετέφερε αλληλογραφία στην Αίγυπτο για να διοχετευτεί σε άλλες χώρες. Στο λιμάνι του Πορτ Σάιντ, όμως, τα πράγματα δεν ήταν όπως τα περίμεναν. Η κατάσταση ήταν απογοητευτική αφού λίγο μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου χιλιάδες στρατιώτες προσπαθούσαν μέσω του ίδιου λιμανιού, να επιστρέψουν στα σπίτια τους. Αφού πέρασαν τρεις μέρες και δεν έγινε τίποτα, ο Ευαγόρας αποφάσισε να πάει στη βρετανική πρεσβεία στο Κάιρο και να ζητήσει βοήθεια. «Πράγματι μερικές μέρες αργότερα οι Κύπριοι νέοι ειδοποιήθηκαν να επιβιβαστούν στο Sterling Castle, ένα καράβι το οποίο ερχόταν από την Άπω Ανατολή μεταφέροντας πίσω στην Αγγλία στρατιώτες», γράφει το βιβλίο, ενώ ο Νίκος Ρώσσος θυμάται: «Κοιμόμασταν σε ένα δωμάτιο με άλλα 200 άτομα, ενώ μόνη μας ευχαρίστηση

Αριστερά, ο Ευαγόρας στο δωμάτιό του στο Κέιμπριτζ. Δεξιά, Στο Κέιμπριτζ σε κάποιο διάλειμμα απ' τα μαθήματά του.

ήταν μια παγωμένη πορτοκαλάδα το πρωί». Όταν φτάνουν στο Κέιμπριτζ, ο Νίκος Ρώσος, ο Ευαγόρας και ο Πάνος Σολομωνίδης βρίσκονται καθημερινά. Βγαίνουν για βόλτες με τα ποδήλατά τους, ενώ κύρια ψυχαγωγία τους είναι ο απογευματινός κινηματογράφος αφού οι κανόνες του Κέιμπριτζ είναι πολύ αυστηροί. Ό,τι κι αν κάνουν, γνωρίζουν ότι μέχρι τις 10 το βράδυ, πρέπει να έχουν επιστρέψει στα δωμάτιά τους. Οι ποινές που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης, είναι πολύ αυστηρές και φτάνουν μέχρι και την αποβολή από το πανεπιστήμιο!

Η ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΛΗΝ

Τα Χριστούγεννα του δεύτερου χρόνου των σπουδών του τα περνά στη Σκωτία και συγκεκριμένα στη Γλασκώβη, φιλοξενούμενος του φίλου του Άριστου Πλάτωνος. Εκεί γνωρίζεται με τη γυναίκα της ζωής του, την Kathleen McGougan. Εκείνη είναι λίγο πιο κάτω από 19, ενώ ο Ευαγόρας έχει φτάσει 25. Αρχικά, αποφεύγει να αποκαλύψει στην Kathleen το πραγματικό οικονομικό εκτόπισμα της οικογένειας Λανίτη, μέχρι να βεβαιωθεί

για τις προθέσεις και τα αισθήματά της. Αφήνει, μάλιστα, να νοηθεί ότι είναι φτωχός και ότι σπουδάζει με υποτροφία. «Η Kathleen προέρχεται από μια αρκετά αυστηρή οικογένεια, έτσι η επαφή των δυο νέων είναι κυρίως δι' αλληλογραφίας», γράφει στη βιογραφία του. Είναι αποφασισμένος, όμως, μετά το τέλος των σπουδών του, να γυρίσει μαζί της στην Κύπρο. Με το που τελειώνει τις σπουδές του, κατεβαίνει στην Κύπρο και πάει στον θείο Νικόλα Λανίτη, που ήταν ο πιο προοδευτικός

της οικογένειας. «Βεβαίως γιε μου», ήταν η απάντησή του. Στη συνάντηση που είχαν οι δυο τους μαζί με τον Κώστα Λανίτη, ο θείος Νικόλας παίρνει τον λόγο: «Ο κύριος από εδώ θέλει να παντρευτεί μια ξένη κοπέλα και εσύ θα του το επιτρέψεις. Διαφορετικά, αν τον εμποδίσεις να παντρευτεί την κοπέλα που αγαπά και πάρει κάποια άλλη και δεν περνάει καλά, θα σε βρίζει πάνω από τον τάφο σου!» Υστερα από τέτοια παρέμβαση, ο πατέρας δίνει τη συγκατάθεσή του κι έτσι ύστερα από λίγους μήνες η Κάθλην ήρθε στο νησί μετά από ένα ταξίδι 16 ωρών. Πρώτη στάση στο Λονδίνο, μετά στο Παρίσι, ακολούθως Αθήνα και τελικά Κύπρος! Η οικογένεια Λανίτη υποδέχεται την Κάθλην

με αγάπη, όπως και ολόκληρη η κυπριακή κοινωνία. Όλοι μιλούν για μια πανέμορφη Σκωτσέζα που μοιάζει περισσότερο Ελληνίδα στην ιδιουγκρασία.

«Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΟΛΑ»!

Τον Δεκέμβριο του '49 γεννιέται το πρώτο αγόρι της οικογένειας, ο Κώστας, τρία χρόνια αργότερα ο Πλάτωνας, το 1953 ο Μάριος, ενώ η Ισαβέλλα, που είναι η μικρότερη της οικογένειας, γεννιέται λίγο πριν το τέλος της δεκαετίας. «Της

γυναίκας μου της είμαι πολύ υποχρεωμένος γιατί ανέθρεψε τα παιδιά μας με τις παραδόσεις της οικογένειας και πιστεύω ότι έχουν δώσει στην κοινωνία καλά παιδιά, εργατικά, χωρίς κακές έξεις», λέει ο ίδιος παλαιότερα. Όσοι έζησαν από κοντά το ζευγάρι, τολμούν και λένε ότι ο Ευαγόρας Λανίτης, δεν θα πετύχαινε όσα πέτυχε στον επιχειρηματικό τομέα, αν δεν είχε παντρευτεί την Κάθλην. Ένωθε οίγουρος για τον τρόπο με τον οποίο μεγάλωνε η γυναίκα του τα παιδιά. Και ο ίδιος όμως, ήταν ▶

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ, Ο ΕΥΑΓΟΡΑΣ ΗΤΑΝ Ο ΠΙΟ ΑΜΕΛΗΣ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ - ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ - ΑΛΛΑ ΚΑΙ Ο ΠΙΟ ΖΩΗΡΟΣ

Αριστερά, ο Ευαγόρας και η Κάθλην την ημέρα του γάμου τους. Πάνω, σε ώρα ξεκούρασης στη Λεμεσό. Δεξιά, σε μικρή ηλικία μαζί με τον σκύλο του Ντικ.

πάντοτε δίπλα τους. «Δεν περνά μέρα που να μην τον σκεφτώ», είχε πει σε παλαιότερη επέτειο, η Ισαβέλλα: «Πάνε τόσα χρόνια τώρα που τον χάσαμε. Κι αυτό που μου λείπει περισσότερο, είναι η έντονη παρουσία του σε όλες τις φάσεις της ζωής μας. Παρά τις δουλειές του, τα ταξίδια του, ήταν πάντα εκεί. Για όλους, όχι μόνο για εμάς. Για όποιον τον χρειαζόταν. Φτάνει να του το ζητούσε». Πολλές φορές, μάλιστα, του ζητούσαν συμβουλές μέχρι και οι φίλοι των παιδιών του. «Του άρεσε συχνά να κάθεται μαζί με τους φίλους μας και άκουγε πάντα με προσοχή ό,τι είχαν να πουν. Εμείς τον διώχναμε κι όμως εκείνοι τον ήθελαν κοντά τους. Σε βαθμό που γινόταν η ψυχή της παρέας. Λάτρευε το καλό χιούμορ, αγαπούσε τους νέους ανθρώπους και τον θυμάμαι πάντα να γελά με την καρδιά του», αναπολούσε η Ισαβέλλα πριν από χρόνια στο Down Town.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΝΑΤΡΟΠΗ

Ήταν γύρω στο '87 όταν είδε ένα μικρό εξόγκωμα στην περιοχή του λαιμού. Αρχικά δεν έδωσε σημασία. Παρατηρώντας το, μέρα με τη μέρα, είδε ότι δεν υποχωρούσε. Τότε κατάλαβε ότι κάτι δεν πήγαινε καλά. «Όταν αρρώστησα, πήγα σε τρεις γιατρούς. Ο ένας μου είπε ότι ήταν μόλυνση, ο άλλος ότι είχα μεταστατικό καρκίνο και ο τρίτος ότι έχω λέμφωμα, ένα είδος καρκίνου με θεραπευσιμότητα 85%». Ο Κώστας Λανίτης θυμάται για τότε: «Ήθελε να είναι πλήρως ενημερωμένος για όλα. Τόσο εμείς όσο και η μητέρα μας του είχαμε υποσχεθεί ότι δεν θα του λέγαμε ποτέ ψέματα και δεν του είπαμε. Ακολουθούσε, όμως, την τακτική που ακολουθούσε στις εταιρίες. Είχε να αντιμετωπίσει μια κρίση; Εβρισκε τους κατάλληλους

ανθρώπους, τους διευθυντές του και δούλευε μαζί τους για να βρει λύσεις. Με τον ίδιο τρόπο είχε οργανώσει τη θεραπεία του». Η Ισαβέλλα απ' την άλλη θυμάται: «Ήταν πολύ προσittός χαρακτήρας και εκτός αυτού είχε μια μοναδική ικανότητα να επιλύει προβλήματα. Τον θυμάμαι να λέει πάντα "οποιαδήποτε λύση είναι καλύτερη παρά να μη δίνεις καθόλου λύση"».

Η ΚΑΘΗΛΕΝ ΉΤΑΝ ΛΙΓΟ ΠΙΟ ΚΑΤΩ ΑΠΟ 19. ΕΚΕΙΝΟΣ 25. ΜΕΧΡΙΝΑ ΒΕΒΑΙΩΘΕΙ ΓΙΑ ΤΑ ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΕΝ ΤΗΣ ΕΙΧΕ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΚΤΟΠΙΣΜΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΛΑΝΙΤΗ

Όπως στην πρώτη μάχη με τον καρκίνο βγαίνει νικητής και ξαναρίχνεται με τα μούτρα στη δουλειά. «Δεν ανεχόταν με τίποτα την τεμπελιά. Αλίμονο αν έλεγε "κουράστηκα". Η ερώτηση έπεφτε καταπέλτης: "Τι έκανες όλη μέρα και κουράστηκες;" Και τότε τι να του αντιτάξεις; Αφού ο ίδιος ήταν αεικίνητος», λέει η Ισαβέλλα. Αρχές του φθινοπώρου του 1991 το

λέμφωμα επανεμφανίστηκε. Τότε ξεκίνησαν συχνότερες και ισχυρότερες θεραπείες, αλλά και περισσότερα πηγαίνε-έλα στο Λονδίνο. Ποτέ, όμως, δεν έπαυε να εργάζεται. Ακόμη και όταν δυσκολευόταν στις μετακινήσεις, δούλευε απ' το σπίτι. Η Ισαβέλλα λέει για εκείνη την περίοδο. «Θυμάμαι τον τρόπο με τον οποίον αντιμετώπιζε την αρρώστια του. Το φιλοσόφησε το θέμα. "Αν ήταν να συμβεί κάτι στην οικογένειά μου, καλύτερα να συμβεί σε μένα"...». Για εκείνη, την τελευταία περίοδο, γράφει στη βιογραφία του: Οι τελευταίες συμβουλές προς τα παιδιά του ήταν να παραμείνουν ενωμένα και να φροντίζουν τη μητέρα τους. «Οποίες διαφωνίες και να έχετε», τους είπε σε μια από τις τελευταίες συναντήσεις τους, «ποτέ να μην ξεχάσετε ότι είστε αδέρφια. Ποτέ να μην απομακρυνθείτε ο ένας από τον άλλον». Ο Ευαγόρας Λανίτης πέθανε τα ξημερώματα της 7ης Νοεμβρίου του 1992 στο νοσοκομείο St. Bartholomew's στο Λονδίνο σε ηλικία 71 ετών.